UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 252. Variæ in Confessario dotes, seu qualitates requiruntur, ad istud ministerium vitè obeundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-73212

Visual Library

CAPUT CCL.

Invalida eſt confeſſio facta Sacerdoti hæretico, ſchiſmatico, notoriè excommunicato, ſuſpenpenſo, irregulari.

2759 Ratio eſt, quia talis Sacerdos juriſdictionem non habet, nec clavium uſum; utpote quem ipſis Eccleſia ſubtraxit. Ita S. Thomas q. 19. Supplem. a. 6. Unde qui à talibus Sacramenta petunt, lethaliter peccant, ut conſtat ex dictis l. 1. Si tamen excommunicatio ſit occulta, nec nota pœnitenti, validum eſt Sacramentum. Quia juriſdictionis uſum in taliter excommunicato tolerat Eccleſia, juxta extrav. *ad evitanda ſcandala*. Si etiam pœnitens ſit in articulo mortis conſtitutus, plerique cum Navarro cenſent abſolvi poſſe ab excommunicato denuntiato. Sed S. Congregatio apud Fagnanum ad cap. *non eſt vobis* de ſponſal. & matrim. declaravit oppoſitum. Et cum S. Congregatione Fagnanus ibidem oppoſitum multipliciter oſtendit. Pro quo ſtant etiam S. Thomas, S. Antoninus, noſter Bachonius, & Veteres paſſim.

CAPUT CCLI.

Valdè periculoſum eſt, juxta doctrinam Sanctorum, confeſſionibus audiendis ſe ingerere, abſque ſignis vocationis divinæ.

2760 Si enim tantæ ſint invectivæ SS. Patrum in eos qui Eccleſiaſticos Ordines abſque divina vocatione aſſumunt; longè major eſt ratio invehendi in eos qui ad officium Confeſſarii abſque divina ſe vocatione ingerunt: cùm ſalus iſtorum longè magis periclitetur, quàm illorum, neceſſariamque eſſe vocationem Dei ad ſuſcipiendum iſtud officium, graviſſimæ rationes ſuadeant.

2761 Primò, quia ars artium eſt regimen animarum, cujus proinde honorem quiſquam ſibi ſumere non debet, ſed *qui vocatur à Deo tamquam Aaron*. Cùm enim ſit ars difficillima, periculoſiſſimaque, ejus ſibi honorem ſumere, tanta præſumptio eſt, ut Mellifluus Doctor ſerm. 10. in Cant. exclamet: *ad regimen animarum ſeſe ingerere, quanta impudentia eſt!*

2762 Secundò, quia exactam à Confeſſario rationem exiget Deus de omnibus animabus, quarum audierit confeſſiones, deque omnibus, & ſingulis earum confeſſionibus auditis, abſolutionibus impartitis, profectu confitentium neglecto, emendatione efficaciter non procurata, convenienti ſatisfactione non impoſita, ſalutaribus remediis non applicatis, pulvillis poſitis ſub omni cubito manûs, &c.

2763 Tertiò, quia pro iſto miniſterio malè adminiſtrato plurimi (aliàs vitæ ſanctioris, auſterioriſque) peccatorum alienorum participes effecti damnantur, qui aliàs ſalutem æternam conſequerentur, juxta illud: *ſi cæcus cæco ducatum præſtet, ambo in foveam cadunt.*

2764 Quartò, vel unius animæ cura Cardinali Berullo viſa eſt magis ardua, quàm cura regni ampliſſimi. In animarumque directione, vel nimiâ remiſſione, vel diſtrictiori, quàm par eſt, ſeveritate non labi, tantum opus, tantus labor eſt, ut pauciores ſint, quàm dici queat, tantæ provinciæ pares; nec ſine affuſo ſibi divinæ ſapientiæ lumine poteſt quis jura Dei ſic tueri, ut hominum infirmitatem non opprimat; nec ſic hominum imbecillitati conſulere, ut in jura Dei non peccet.

2765 Neque indoctis dumtaxat id maximè arduum eſt, ſed & doctis: utpote quos niſi Deus ſpecialiter illuſtret, & induat virtute ex alto, facile eſt, ſive ex puſillanimitate, ſive ex culpabili defectu cæleſtis prudentiæ, ſive ex defectu luminis, ſive ex defectu fortitudinis plurima omittere, quæ ſi omiſſa non fuiſſent, damnati non fuiſſent, qui ipſis confeſſi ſunt.

Quintò, quia occaſione hujus miniſterii, audi- 2766
tioniſque confeſſionum, præſertim alterius ſexûs, frequentes occurrunt tentationes & pericula non parva, dum iſtius ſexûs deteguntur miſeriæ, magnaque ad peccatum carnis pronitas, quam diabolus repræſentare non ceſſat, ut ad peccatum iſtud alliciat. Quæ profectò tentationes, & pericula ſuperari nequeunt abſque ſpeciali Dei gratia: de qua fundatè præſumere non poteſt, qui iſtius miniſterii honorem ſibi aſſumit, non vocatus à Deo tamquam Aaron.

Sextò, quia Confeſſarii officium eſt corda fide- 2767
lium à vitiis retrahere, ad Deique & juſtitiæ amorem excitare; ad quod conſequendum, neceſſe eſt, ut voci ejus Deus det vocem virtutis, & per gratiam ſuam operetur in cordibus, quod ipſe hortando ſuggerit auribus. Quas gratias non meretur, qui abſque ſigno divinæ vocationis iſti miniſterio ſe ingerere præſumit.

CAPUT CCLII.

Variæ in Confeſſario dotes, ſeu qualitates requiruntur, ad iſtud miniſterium ritè obeundum.

Eas recenſet S. Carolus in Concilio ſuo Me- 2768
diolanenſi 1. p. 2. tit. de pertinentib. ad Sacram. Pœnitentiæ: *in probandis Confeſſoribus hanc rationem habeant Epiſcopi, ut pii, benè morati, docti, prudentes, patientes, de animarum ſalute ſolliciti, & fideles cuſtodes ſint eorum quæ in confeſſione dicuntur.* Quibus fortitudo & benignitas addi poteſt. Oportet enim Confeſſarium fortiter & ſuaviter in miniſterio ſuo agere. Omnes iſtas qualitates complectuntur duo verſiculi ſequentes.

Sit probus & fortis, Confeſſor, ſitque peritus,
Diſcretus, patiens, mitis, pius, atque fidelis.

Itaque neceſſaria Confeſſario imprimis eſt mo- 2769
rum probitas. Nimirùm, *ut vitæ viam ſubditis vivendo denuntiet, & grex, qui Paſtoris vocem moreſque ſequitur, per exempla meliùs, quàm per verba gradiatur.....Illa enim vox libentiùs auditorum cor penetrat, quàm dicentis vita commendat.* S. Gregorius Paſtoral. p. 2. c. 3. Enimverò ad virtutes in aliis promovendas *multùm juvat illud in ſe primùm oſtendere, quod in aliis poſitum deſiderat (plus enim movent exempla, quàm verba) nec alios valet edocere virtutem, qui non habet.*

Deinde Confeſſarius magnâ debet præditus eſſe 2770
patientiâ, ut tam pœnitentium crimina, quàmlibet enormia, quàm eorum ruſticitatem, ignorantiam, imbecillitatem, tarditatem, alioſque defectus patienter ferat, juvet, pœnitenteſque, licèt ruſticos, ignorantes, ſtupidos, & valdè defectuoſos, peramanter ſuſcipiat, exemplo patris, filium prodigum, licèt ſqualidum, fœtentem, lacerum, diſſipati cum meretricibus patrimonii reum, paterno affectu complectentis, & ſuper eum flentis. Exemplo etiam Salvatoris, qui diſcipulos, tametſi ruſticiores, patienter ſuſtinuit, & compaſſus fuit peccatoribus. *Quomodò* enim ſe *ſibi curandum præbeat* (inquit Ambroſius l. 1. de pœnit. c. 1.) *qui contemptui ſe, non compaſſioni, Medico ſuo putet eſſe futurum? Ideò Dominus Jeſus compaſſus nobis eſt, ut ad ſe vocaret, non deterreret. Mitis venit, venit humilis. Denique ait: venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis, & ego vos reficiam. Reficit ergo Dominus Jeſus, non excludit, neque abjicit. Meritòque tales diſcipulos elegit, qui dominicæ voluntatis interpretes, plebem Dei colligerent, non repudiarent.*

Unde

Unde liquet, eos inter Chriſti diſcipulos non eſſe habendos, qui dura pro mitibus, ſuperba pro humilibus ſequenda opinantur, & cùm ipſi quærant Domini miſericordiam, aliis denegant. Et lib. 2. c. 8. *me* (inquit) *perditum vocaſti ad Sacerdotium.....ut condolere velim peccantibus aſpectu intimo* (*hæc enim ſumma virtus: quia ſcriptum eſt: & non gaudebit ſuper filiis Juda, in die perditionis eorum*) *ſed quotieſcumque peccatum alicujus lapſi exponitur, compatiar; nec ſuperbè increpem, ſed lugeam & defleam, ut dum alium fleo, meipſum defleam, dicens: juſtificata eſt magis Thamar, quàm ego. Fortaſſe adoleſcentula lapſa ſit; occaſionibus, quæ delictorum fomites ſunt, decepta ac præcipitata ſit; peccamus & nos. Repugnat in nobis lex hujus carnis legi mentis noſtræ, & captivos nos trahit in peccatum, ut faciamus quod nolumus. Illi de ætate ſuppetit excuſatio; mihi jam nulla. Illa enim debet diſcere; nos docere. Ergo juſtificata eſt magis Thamar, quàm ego. Incuſamus alicujus avaritiam? recordemur, ſi nihil ipſi avari fecimus; &, ſi fecimus.... dicamus ſinguli: juſtificata eſt magis Thamar, quàm ego. Si commoti fuerimus in quemquam graviter, leviorem cauſam Laïcus habet, quàm Epiſcopus,* vel Sacerdos, *eò quòd commotus egerit aliquid. Retractemus nobiſcum, & dicamus: juſtificatus eſt magis iſte, qui commotionis arguitur, quàm egò.* Itaque, ut S. Carolus ait in Inſtruct. Confeſſ. *confeſſiones æquo animo audiant, nec pœnitentes inconfeſſos dimittant, nec ægrè eos audire quoquo modo ſignificent; ſed è contrà efficiant, ut pœnitentibus innoteſcat, ſibi gratiſſimos eſſe pro eorum ſalute labores.*

2771 Tertiò, neceſſaria eſt Confeſſario *pietas, ad omnia utilis.* Non ſolùm utique pietas in Deum, quâ & ſibi cæleſte auxilium, & pœnitentibus gratiam & miſericordiam impetret orando, meditando, aliaque pietatis exercitia frequentando; ſed & in proximum, ſecundùm id quod dicitur cap. *qui vult* de pœnit. diſt. 6. Sacerdos peccatis *cognitis adſit benevolus, paratus erigere, & ſecum onus portare; habeat dulcedinem in affectione, pietatem in alterius crimine, diſcretionem in varietate. Adjuvet confitentem orando, eleëmoſynas dando, & cætera bona pro eo faciendo: ſemper eum juvet leniendo, conſolando, ſpem promittendo, &, cùm opus fuerit, etiam increpando. Doceat loquendo, inſtruat operando, ſit particeps laboris, qui particeps vult fieri gaudii, &c.*

2772 Quartò, ipſi neceſſaria eſt manſuetudo & benignitas, ex ſincero proveniens deſiderio ſalutis proximi, per quam corda pœnitentium ſtimulantur ad libenter audiendum & exequendum monita inſtructioneſque Confeſſarii. Eſt enim regina cordium manſuetudo; nec eſt in commotione, nec in igne Dominus; ſed in ſibilo auræ tenuis. Cum magna proinde tranquillitate, & ſuaviſſima manſuetudine Confeſſarius cum pœnitentibus agere debet, ut ipſos convertat. Neque enim duritiem cordis ipſorum Confeſſarii durities franget, ſed pietas & manſuetudo, relucens in modo agendi cum ipſis, ita ut ſi eos oporteat increpare, id fiat in ſpiritu lenitatis: quem facilè concipiet Sacerdos, ſi reflectat 1°. aſſumendum ſibi agendi modum, qui ſuo congruat miniſterio, animarumque converſioni & ſaluti. Quem in finem neceſſe eſt corda pœnitentium ſuavitate & manſuetudine captivare. 2°. ſi reflectat tantam eſſe hominis fragilitatem, ut non ſit peccatum, quod facit homo, quod non faceret alter homo, ſi non ſuccurreret Deus, Rector ille benignus, à quo factus eſt homo. Eâ igitur manſuetudine agere debet cum peccatore, quâ ſecum agi vellet, ſi peccaſſet. Agat igitur cum peccatore, non ſolùm manſuetè, ſed & affectuoſe. Ut enim moveat alium, primùm moveatur oportet. Intelligat ergo pœnitens, Confeſſarium ſibi loqui ex affectu cordis, ſinceroque deſiderio ſuæ ſalutis. Et ſiqua aſpera ſubinde ei injungere oporteat, vel abſolutionem differre, aſpero modo non injungat, nec differat, ſed ſuavi & benigno.

Quintò, neceſſaria eſt ipſi fortitudo contra hu- 2773
manos reſpectus, ut ſciat vitiis non parcere, Dei gloriam animarumque ſalutem dumtaxat quærere, non laudes, nec favores hominum, multitudinemque pœnitentium. Ideò ſic mitis eſſe debet, ſuavis & benignus, ut non ſit mollis & remiſſus. Non deterreat pœnitentes moroſâ ſeveritate, nec ipſis aduletur noxiâ blanditie. Non ponat pulvillos ſub omni cubito manûs. Cùmque ſit animarum Medicus, corporum Medicos imitetur, qui amaris potionibus aliquid dulcedinis immiſcent, quò faciliùs ab ægris ſorbeantur. Et ſicut iſti ferrum & ignem adhibent, dum id medicinæ ratio expoſcit, nec ſanitas aliter poteſt recuperari; ſic ſpiritualis Medicus fortiora adhibeat remedia, dum aliter curari nequeunt animarum vulnera.

Ut enim Cyprianus (ſæpè laudatus) ait, *qui* 2774
peccantem blandimentis adulantibus palpat, peccandi fomitem ſubminiſtrat.... At qui conſiliis fortioribus redarguit, ſimul & inſtruit fratrem, promovet ad ſalutem.... Vociferetur & clamet licèt, & conqueratur æger impatiens per dolorem: gratias aget poſtmodùm, cùm ſenſerit ſanitatem. Hoc tamen fiat cum manſuetudine, fiat cum compaſſione, fiat cum debita moderatione. Sit Confeſſor *Samaritanus* (inquit Petrus Bleſenſis lib. de pœnit.) *infundens oleum miſericordiæ, vinumque juſtitiæ. Habeat conſcientia ejus, quaſi arca fœderis, manna & virgam, ut ſciat compati & ignoſcere, arguere & monere.... Medium autem teneat; ne nimia remiſſio, vel nimia auſteritas ſit in eo, certumque pœnitentiæ modum, juxta ſanctorum Patrum inſtituta, præſcribat. Beatus enim Gregorius falſas pœnitentias vocat, quæ non ſecundùm authoritatem Sanctorum, & pro qualitate criminum imponuntur.*

Præter morum probitatem, patientiam, pieta- 2775
tem, manſuetudinem, fortitudinem, Pœnitentiæ Miniſtro neceſſaria eſt ſcientia, prudentia & fidelitas in ſervando confeſſionis ſecreto. De quibus poſteà.

CAPUT CCLIII.

Oportet Confeſſarium eſſe inſtructum triplici ſcientiâ, Judicis, Medici, & Doctoris, ſaltem in gradu convenienti & mediocri, etſi non ſublimi & eminenti. Pœnitentem verò oportet conformare ſe opinioni Confeſſoris, non contrà.

INnocentius IV. cap. *cùm in cunctis* de elect. & 2776
electi poteſt. *ſcientiam* (inquit) *reputamus eminentem, quæ ſubtiles quæſtiones diſcutere & definire novit, & in promptu reſponſiones habet. Ille habet mediocrem, qui ſcit aliquo modo examinare negotia, quamvis ad omnia neſciat reſpondere; & qui in libris veritatem eorum, quæ ſcire tenetur, ſcit quærere, etſi in promptu omnia non habeat.* Scientia quidem eminens optanda eſſet in Confeſſario; quemadmodùm & in Epiſcopo & Parocho. Sed ſi ſufficit ut electus in Epiſcopum vel Parochum, *illius litteraturæ, licèt non eminentis, tamen convenientis exiſtat, ut pro defectu ſcientiæ ab electione non debeat excludi:* hoc etiam ſufficit in Confeſſario. Quamvis pœnitentes, ſuæ perfectionis & ſalutis cupidi, ad doctiores potiùs confugere debeant, quàm ad minùs doctos, vel ſemidoctos, ſicut periculoſo morbo correpti, non obvium quemque Medicum eligunt, nec qualitercumque doctum, ſed ſcientiâ experientiâque potiorem. Præſertim cùm S. Thereſia cap. 5. vitæ ſuæ teſtetur,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN